

ANNEX - Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya

Convenis	
Entitat	Objecte
Universitat Autònoma de Barcelona (Facultat de Ciències de la Comunicació)	Per a la participació d'alumnes de Publicitat i Relacions Públiques en concepte d'estada en pràctiques a l'Àrea de Direcció i a l'Àrea del Sistema del mNACTEC.
Xarxa de Turisme Industrial de Catalunya (XATIC)	En matèria de foment i promoció de turisme industrial a Catalunya.
Institut d'Educació Continuada de la Universitat Pompeu Fabra	Per a la participació d'alumnes del Màster de Museologia Científica de la UPF en concepte d'estada de pràctiques a l'Àrea del Sistema del mNACTEC.
Universitat Autònoma de Barcelona (Facultat de Filosofia i Lletres)	Per a la participació d'alumnes d'Humanitats en concepte d'estada de pràctiques a l'Àrea de Conservació.
Fundación Española de la Ciencia y de la Técnica	Per a la concessió d'ajuda econòmica en el marc de l'any de la Ciència. Concepte: "Un paisaje diferentes miradas. Itinerario científico ligado al Patrimonio industrial y natural" (35.000 €)
Fundación Española para la Ciencia y de la Técnica	Per a la concessió d'ajuda econòmica en el marc de l'any de la Ciència. Concepte: "Las energías fósiles. Gas y petróleo" (45.000 €)

Gestió d'espais

El Museu ha gestionat 25 sessions d'espais per al desenvolupament d'activitats externes en les quals ha col·laborat. D'altra banda, s'han continuat els contractes de serveis per a les concessions d'explotació del servei de venda de La Botiga del mNACTEC i d'explotació del servei del restaurant La Terrassa del Museu.

Obres i infraestructures a la seu del Museu

Continuació dels treballs de repàs de les voltes de la nau central i de segellat de la cristalleria que permet la il·luminació de la nau

Treballs d'insonorització de la sala Narcís Monturiol, la qual cosa permetrà disposar d'un nou espai expositiu i per a tallers.

Reestructuració de l'espai de magatzem de fotografia amb noves prestatgeries. Instal·lació d'un braç articulats d'extracció de vapors al taller de restauració, d'acord amb la prevenció i salut laboral

Obres en el Museu del Ciment Asland de Castellar de n'Hug, consistent en l'enderroc de voltes en mal estat, de cara a una futura reconstrucció i s'han consolidat d'altres

Continuació de les obres per adequar l'itinerari de visita de la fàbrica amb la construcció d'un seguit de baranes, escales i passarel·les.

Exposicions

Exposicions amb motiu de l'Any de la Ciència	
Dates	Exposició
Exposicions permanents	

22 de febrer	Presentació de l'avió Flyer. Rèplica de l'avió dels germans Wright ubicada a l'exposició permanent del Transport i motos Montesa. Acte de signatura d'acord de donació dels constructors: Família Gil
Inauguració: 27 d'abril 13 de juny	La terrassa del Sol. Espai interactiu a l'aire lliure. TryScience, quiosc interactiu, donació d'IBM. Ubicat a l'exposició permanent: Àrea d'Interpretació del mNACTEC. Apropar el patrimoni industrial.
Darrer trimestre de 2007	Reestructuració dels àmbits del Gas i el Petrolí de l'exposició Enérgeia per a ser unificat en un sol àmbit que passa a ser denominat: "Gas i Petrolí: l'energia dels fòssils"
Juliol – setembre 2007	Renovació dels mòduls de l'exposició permanent "L'Energia al Planeta"
Inauguració durant el 2008	Preparació museogràfica del nou àmbit de l'exposició permanent: "Gas i Petrolí: l'energia dels fòssils"
2007	Projecte de continguts de l'exposició "Sostenibilitat i Energia", àmbit 7 de l'exposició Enérgeia. 2007.
2007	Proposta bàsica de continguts de la futura exposició temporal de llarga durada "Tèxtil d'alta tecnologia"

Exposicions temporals

Del 16 de gener al 25 de març i del 16 de juliol al 15 de setembre	"Fes Turisme... Industrial! Patrimoni Industrial a Catalunya"
24 de febrer	Exposició d'aeromodels i exhibició en vol d'helicòpters indoor"
Del 23 de maig al 10 de juny	"El color dels records. Càmeres fotogràfiques en el temps". "Fotciència06. III Certamen-Exhibició de Fotografia Científica". Organitzen: CSIC, Centre Tecnològic LEITAT i mNACTEC.
Del 25 de setembre al 28 d'octubre	"Fotografies de la ciutat de Lodz, Polònia"
Del 27 de novembre al 16 de desembre de 2007	"Veure Terrassa", fotografies. Organitza: Col·legi d'Arquitectes del Vallès
De l'11 de desembre de 2007 al desembre de 2008	"Calidoscopi. Instants màgics de bellesa irrepètible".
Del 27 de juny de 2006 a juny de 2008	"Una il·lusió òptica és una realitat òptica". Organitzen: Càtedra Unesco de Salut Visual i Desenvolupament a Terrassa i mNACTEC.
Del 20 de juny de 2006 a març de 2008	"QUI SOM. Una exposició sobre els terrassencs del segle XXI". Organitza: Ajuntament de Terrassa. Col·labora: mNACTEC.
"Tot és química"	Prorrogada tot el 2007

Exposicions itinerants

Setembre 2007	"Museos para el futuro". Participació a l'exposició itinerant organitzada per la Casa de las Ciencias de La Corunya.
Del novembre al desembre de 2007	Fes Turisme... Industrial! Patrimoni Industrial a Catalunya" a l'Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries.
Del 27 de novembre de 2007 al 26 de març de 2008	"Patrimoni Industrial entre terra i mar. Cap a una xarxa Europea d'ecomuseus". Al Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú.

Conferències, cursos, jornades i seminaris

Data	Activitat
22 de febrer	Conferència: "L'ERIH, un model europeu de turisme industrial", a càrrec del senyor Wolfgang Edert, coordinador de l'ERIH (European Route of Industrial Heritage).
Del 28 de febrer al 16 de maig	Curs d'història i desenvolupament de l'electricitat i l'enginyeria elèctrica.
Del 27 de febrer al 13 de novembre	Cicle de conferències "Temes de Ciència al mNACTEC":
27 de febrer	"Crisi i gestió de l'aigua: embassaments". A càrrec de Joan Armengol, director del Departament d'Ecologia de la UB.

27 de març	“El cas Plutó”. A càrrec de Javier Castelo, professor de Física de la UAB
17 d'abril	“Visió il·lustrada de la mobilitat sostenible”. A càrrec de Jordi Miralles, president de la Fundació Terra.
29 de maig	“Adéu biodiversitat, adéu”. A càrrec de Joandomènec Ros, catedràtic d'Ecologia de la UB i Secretari General de l'Institut d'Estudis Catalans
23 d'octubre	“GPS, una localització a l'instant”. A càrrec de Jorge Fleta. Institut Geològic de Catalunya.
13 de novembre	“Les TIC a casa: telecomunicació domèstica”. A càrrec de Sebastià Capella, mestre i president de la Comunitat Catalana de WebQuest.
19 d'abril	Seminari Fàbriques antigues, usos nous. Per debatre la contribució del patrimoni industrial al desenvolupament de l'economia local.
15 i 16 de maig	Seminari Càmeres fotogràfiques en el temps. Per debatre el passat, present i futur de les càmeres fotogràfiques.
Del 2 al 6 i 9 de juliol	5è Curs d'Energies Renovables. Organitzat en col·laboració amb el Servei de Formació Permanent del Professorat de Secundària del Departament d'Educació.
6 d'octubre	Conferència: “Física de partícules a l'LHC: un viatge cap als confins del Big Bang”. A càrrec del Dr. Hugo Ruiz, físic a l'experiment LHCb del CERN. Professor de la UB-Institut de Ciències del Cosmos.
7 d'octubre	I Mercatec Catalunya. Primer Mercat d'Experiències de Tecnologia Secundària a Catalunya. Amb conferència: Geometria amb bombolles de sabó, a càrrec d'Anton Aubanell. I exposició de treballs de tecnologia. Organitzen: Fundació EPSON-Institut de Tecnoètica i mNACTEC.
17 d'octubre	Jornada del Consell de Coordinació Pedagògica de Catalunya.
Del 9 al 18 de novembre	Participació a la 12a Setmana de la Ciència a Catalunya.
10 de novembre	Seminari “Les ciències i els infants”. 3r seminari adreçat al professorat d'Educació Infantil i d'Educació Primària. Jornada per debatre la situació i el paper de les ciències i les matemàtiques per a infants i donar a conèixer experiències didàctiques actuals.
18 de novembre	Conferència: “El CERN nova caixa de Pandora?”. A càrrec de Jordi José i Manuel Moreno, professors del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la UPC.
29 de novembre	Presentació de l'itinerari virtual: Un paisatge, diferents mirades: Gerri de la Sal, al mNACTEC.

Participació en conferències, congressos, jornades i seminaris

Data	Lloc	Activitat
22 de març	FECYT. Madrid	Reunió informativa sobre la Xarxa de Museus de Ciència i Tecnologia.
22 i 23 de març	Lisboa (Portugal)	1st International Conference on Water Heritage, Coimbra.
Del 2 al 6 de maig	Reims (França)	1st International Conference on the Agricultural and Food Heritage.
Del 30 de maig al 3 de juny	Sedan - Mouzon (França)	III meeting of the TICCIH Textile Section.
7 de juny	Divonne-Les-Bains (França) i Geneva (Suïssa)	The International Industrial Heritage of Electricity.
Del 10 al 12 de juny	North Wales, United Kingdom	Wales Congres The international importance and context of Poncysyllte Aqueduct.
26 de juny	Amics UNESCO. Girona	Conferència sobre Patrimoni Industrial.
2007		Presentació de l'inventari de Patrimoni Industrial de l'Alt Urgell.
19 de juliol	Fundació Catalana per	Reunió preparativa de la Setmana de la

	a la Recerca. Barcelona	Ciència 2007
30 de juliol	Tremp	Reunió de la Xarxa de Museus Pirinencs. Institut per al Desenvolupament i Promoció de l'Alt Pirineu.
17 i 18 de setembre	Múrcia	XI Reunión anual de directores y responsables de Museos de Ciencia y Planetarios.
27 de setembre	Sabadell	III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya.
27 i 28 de setembre	Barcelona	XX Jornades Museus i Administració Local.
3 i 4 d'octubre	Museu de Ciències Naturals. Barcelona	Jornada e.CASTEX-The extra database Experts Comments on pages ITEMS.
Del 22 al 24 d'octubre	Ponferrada	Jornadas técnicas sobre Patrimonio Industrial.
25 d'octubre	Can Fabra	Setmana del Tren.
29 d'octubre	Fundació Catalana per a la Recerca. Barcelona	7è Programa Marc de la Unió Europea.
5 de novembre	Vielha	Reunió de la Xarxa de Museus Pirinencs. Institut per al Desenvolupament i Promoció de l'Alt Pirineu.
9 i 10 de novembre	Alcoi	La Societat Industrial al País Valencià.
9 i 10 de novembre	Berga	II Jornades sobre Patrimoni Industrial i Miner.
14 i 15 de novembre	València	Conferència "Aproximación al estudio del patrimonio de la sociedad industrial".
16 i 17 de novembre	A Coruña	Inauguració de l'exposició itinerant <i>Museos para el futuro</i> . Presentació i Jornades de treball i lliurament dels Premios Prismas. FECYT i Museos Científicos Coruñeses.
19 de novembre		Jornada de l'Enginyeria a la Ciència Catalana.
20 de novembre	Cambra de Comerç. Barcelona	Jornada de Tecnologia Tèxtil.
Del 21 al 23 de novembre	CSIC. Madrid	IV Congreso de Comunicación Social de la Ciencia.
17 i 18 de desembre	Granada	Coloquio Ciencia y Tecnología para el Desarrollo. FECYT i Parque de las Ciencias de Granada.

Difusió

Accions divulgatives

Data	Activitat
5 de gener, 22 d'abril, 18 de maig, 2 de juliol, 7 de setembre, 23 de desembre	Concert/Audició al Carilló, a càrrec de la carillonista Anna Maria Reverté: Durant l'any s'han realitzat diversos concerts amb motiu de: Cavalcada de Reis, Sant Jordi, Dia Internacional dels Museus, Festa Major de Terrassa, Diada Nacional de Catalunya i Vigília de Nadal.
5 i 6 de maig, 18 i 19 de maig, 2 de juliol, 30 de setembre, 11 de novembre	Jornades de Portes Obertes: primers diumenges de cada mes. Fira Modernista a Terrassa, Dia Internacional dels Museus, la Nit dels Museus, Festa Major de Terrassa, Jornades Europees de Patrimoni a Catalunya, Setmana de la Ciència.

2007	Participació en les activitats de Barcelona Ciència 2007 i programació d'activitats del mNACTEC vinculades a l'Any de la Ciència. Participació com a membre del Tiquet Ciència, en la promoció: val per una entrada al mNACTEC vàlida fins al 31 de desembre.
25 de gener	Presentació del llibre "Guia de l'exposició El Laboratori de Física Experimental Mentora Alsina", amb CD d'animacions dels objectes. Edició en català i en castellà (amb traducció a l'anglès). Edita mNACTEC.
31 de gener	Presentació del llibre "La Torre" de Vicenç Villatoro de l'editorial Cruïlla. Amb la col·laboració del mNACTEC
24 de febrer	Demostracions d'aeromodelisme i exhibició en vol d'helicòpters indoor". Organitza: Club Aeronàutic d'Aeromodelisme de Terrassa i mNACTEC.
25 de març	Col·laboració amb Barcelona Ciència 2007 per a la recreació de l'experiència del buit "Les esferes de Magdeburg". Activitat realitzada al Parc de la Ciutadella de Barcelona.
Del 25 de març a l'11 de novembre	Els diumenges científics al mNACTEC. Activitats lúdiques per viure la ciència en família organitzades amb motiu de l'Any de la Ciència al mNACTEC:
25 de març	Experiències del Laboratori de Física Mentora Alsina. Espectaculars experiments de física conduïts per Adolf Cortel, professor de Física i Química i especialista en experimentació.
25 de març i 6 de maig	Espectacle d'aerostàtica: enlairada de globus. Espectacle de teatre amb actors que fan participar i motivar el públic, posant en pràctica el fenomen físic d'enlairar globus.
20 de maig	Els colors de la llum. Activitat teatralitzada per a nens i nenes a partir de 6 anys, vinculada a La terrassa del Sol i al Tiquet Ciència. L'activitat també s'ha realitzat com a proposta del Tiquet Ciència, tots els diumenges d'octubre.
3 de juny	Taller teatralitzat del Transport per als més petits. Activitat lúdica per a nens i nenes de 3 a 7 anys.
2 de juliol	Visita teatralitzada a L'energia al Planeta. El personatge de l'Energia és el fil conductor que fa descobrir als visitants què és l'energia, però d'una forma sorprenent
11 de novembre	Experiments sorprenents: Oh!! Ah!!, de la mà d'Adolf Cortel, professor i demostrador de física que va realitzar experiments que ell mateix construeix, sempre amb la participació dels assistents.
19 de maig	Representació teatral "La Fàbrica" basada en l'obra poètica de Miquel Martí i Pol, de la Companyia Teatre eSseLa, per la Nit dels Museus organitzada per la direcció dels museus de França.
3 d'agost	Realització en directe del programa "Dona pas" de Ràdio 4, presentat per Joan Albert Argerich. Tema del programa: el mNACTEC i el Sistema.
16 d'octubre	Presentació de l'audiovisual interactiu " Un paisatge diferents mirades: Gerri, Capdella i Àreu, tres rutes a través del Pallars".
2 de novembre	Presentació de la col·lecció de ràdios de la Col·lecció de Romà Gibert.
11 de novembre	Participació a la Setmana de la Ciència: visites teatralitzades i demostracions.
15 de novembre	Presentació a la premsa de la Guia de l'exposició El color dels records. Càmeres fotogràfiques en el temps.
1 de desembre 2007	Vermut de ciència al mNACTEC. Converses entre físics i biòlegs. S'han dut a terme les renovacions de les següents promocions anuals d'entrada: el Bitllet combinat Renfe + Museu, l'entrada gratuïta amb el Club Súper 3 de TV3 i l'entrada reduïda amb la targeta Racc Màster.

2007	Promoció especial d'entrada gratuïta als membres de la Societat Catalana d'Arqueologia
2007	Aplicació de tarifa gratuïta al col·lectiu d'educadors.

Material de difusió gratuït

Fulletons de l'exposició permanent El Laboratori de Física Experimental Mentora Alsina. Català i castellà.

Fulletons del programa d'activitats "Any de la Ciència al mNACTEC".

Punt de llibre. 2 models per donar a conèixer el nou portal web del mNACTEC.

Fulletons del seminari Les ciències i els infants.

Invitacions de totes les exposicions.

Participació a fires nacionals i internacionals

Data	Activitat
5 i 6 de maig	Fira Modernista de Terrassa. Parada modernista davant de l'Ajuntament de Terrassa, amb actuacions teatralitzades de La Fàbrica Tèxtil i visites teatralitzades al mNACTEC.
Del 4 al 7 de juliol	Fira de Museus i Educació. Amb estand propi del Sistema del mNACTEC. Organitza: Museu Marítim de Barcelona.
2007	Presència durant fires i congressos nacionals i estrangers realitzades durant aquest any a través del Club Cultura de Turisme de Catalunya.

Publicitat

Data	Activitat
2007	Anuncis anuals a la cartellera dels diaris Avui, El País, El Periódico i La Vanguardia. De dilluns a dissabte informació del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya i els diumenges del Sistema del mNACTEC
Febrer	Plafó de carrer de l'Any de la Ciència al mNACTEC
Abril	Anunci genèric del mNACTEC per a la revista L'Erol.
24 de març	Anunci per l'activitat "Experiències del Laboratori de Física Mentora Alsina" d'Adolf Cortel. Diari de Terrassa
27 de març i 17 d'abril	Anuncis de les conferències de l'Any de la Ciència al mNACTEC. Diari de Terrassa.
Del 3 al 6 de maig	Falques de ràdio a Ràdio Terrassa i Ràdio Club 25 per l'activitat "enlairada de globus" i animar a volar pel Sistema del mNACTEC.
Juny	Anunci "Viu la ciència al mNACTEC" a la revista Descobrir Catalunya, a través del Departament de Cultura
Juny	Anunci "Viu la ciència al mNACTEC" al Setmanari El Temps, a través del Departament de Cultura.
Del 23 al 29 de juliol	Espot televisiu del Sistema del mNACTEC. Emissió a TV3 i a K33, a través del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.
Setembre	Anunci per la revista l'Hiperbòlic i Secundèria.
Setembre	Participació al Catàleg de Lleure, de Turisme de Catalunya.
5 d'octubre	Anunci per la conferència del CERN "Física de partícules a l'LHC. Diari de Terrassa.
De l'11 al 28 d'octubre	Falques de ràdio a Ràdio Terrassa i Ràdio Club 25 per l'activitat "Els colors de la llum".

Visites teatralitzades, visites guiades, visites virtuals i tallers

S'han seguit fent les visites teatralitzades per als grups escolars prèvia concertació, a les exposicions permanents "Homo Faber", "Enèrgeia", "La Fàbrica Tèxtil" i "Tot és química".

S'han seguit fent les visites teatralitzades dels diumenges: "L'energia al Planeta" (1r diumenge), "Homo Faber" (2n i 4t diumenge), "Enèrgeia" (3r diumenge), "Carboneres" (5è diumenge) i "La Fàbrica Tèxtil" (diumenges).

S'ha seguit fent el taller teatralitzat del Transport. Activitat teatralitzada per als més petits que es realitza tots els diumenges.

S'ha iniciat la visita teatralitzada "Els colors de la llum", activitat teatralitzada a partir de sis

---

anys. Diumenge 20 de maig i tots els diumenges d'octubre. Activitat vinculada al Tiquet Ciència.

S'ha iniciat la demostració de Cuina solar i petit tast a La terrassa del Sol, l'espai interactiu a l'aire lliure. Aquesta activitat es realitzarà els tercers diumenges de mes. Col·laboren la Fundació Terra i el restaurant La Terrassa del Museu. Inici de l'activitat: 15 de juliol.

S'han continuat les visites guiades a les exposicions permanents: "Lluís Muncunill, arquitectura per a la indústria", "Homo Faber", "La Fàbrica Tèxtil", "Enèrgeia", "El Transport", "Façana Fotovoltaica" "Carilló" i a "Tot és química" per als grups escolars prèvia concertació.

S'han ampliat els tallers per als grups escolars prèvia concertació.

Durant l'any s'han realitzat visites teatralitzades organitzades per l'Ajuntament de Terrassa a l'exposició QUI SOM. Una exposició sobre els terrassencs del segle XXI.

Visites guiades amb monitors infantils per un dia amb motiu de la Festa Major de Terrassa (2 de juliol).

Visita virtual per l'exposició "El Laboratori de Física Experimental Mentora Alsina" visitable a la web www.mnactec.com

---

Vacances al Museu. Tallers d'estiu i tallers d'hivern "Juga amb la ciència, juga amb la tècnica" per a nens i nenes de 5 a 12 anys.

Serveis Educatius

S'han ampliat les activitats a les exposicions permanents i temporals, les quals estan adequades als diferents nivells curriculars. S'han ofert 184 activitats diferents: 73 visites guiades, 6 visites didàctiques, 20 visites teatralitzades, 30 visites temàtiques i 55 tallers.

S'han realitzat concertacions de visites i tallers de l'oferta educativa: visites guiades, didàctiques, teatralitzades, temàtiques i tallers.

S'han realitzat els tallers específics "Juga amb la ciència, juga amb la tècnica" per a nens i nenes, per: vacances d'estiu i vacances d'hivern.

S'ha portat a terme la col·laboració amb el Consell de Coordinació Pedagògica de l'Ajuntament de Barcelona per a la difusió de les activitats educatives del Museu.

S'ha col·laborat amb el PAME (Patronat Municipal d'Educació de Terrassa) per a la difusió de les activitats educatives del Museu.

S'ha col·laborat en el Dossier d'activitats pedagògiques que realitza l'Oficina de Promoció Turística de la Diputació de Barcelona.

S'han organitzat visites i demostracions pràctiques per al professorat d'educació infantil, educació primària, educació secundària i batxillerat. Setembre i octubre.

S'han realitzat dues representacions teatrals "Xulipaxuli!, adaptació de l'obra de Juan Ramon Barat" i "la Terrassa de 1900", a càrrec dels nens i nenes que van realitzar els tallers d'estiu. 7 de setembre.

S'ha portat a terme un servei d'atenció personalitzada al professorat prèvia concertació.

Conservació

Adquisicions

En el decurs de l'any 2007, els fons del Museu s'han incrementat en més de tres centenars d'objectes, majoritàriament procedents de donacions, adquisicions o dipòsits. De les més de 150 donacions rebudes, cal destacar:

- motor Honda, model VF750
- pinça amperimètrica Metrix;
- electropinza mod. 400
- higròmetre Celinfa
- galga Chesterman Sheffield
- ràdio Crossley Travo, model 166
- ràdio Iberia, model Emperador
- tocadiscs Amstrad, model TS46
- radiocasset de butxaca Sony
- telèfon Spacemaster, model CTS-708 DX-II

- antena parabòlica Televés
- Fresadora Ricahrd Botzel
- ciclostil i projector de transparències.
- diferents ordinadors i objectes relacionats amb la col·lecció d'informàtica per a preparar la futura exposició d'ordinadors.

Pel que fa a les compres, aquestes han estat les següents:

- automòbil marca AFA fabricat a Barcelona
- guillotina manual marca Karl Krause
- mesurador
- escalfallits
- manteguera manual
- cinta mètrica d'agrimensor
- polvoritzador marca Bacchus
- corriola de tres caps
- càmera fotogràfica Rolleiflex model SL66
- càmera fotogràfica Rolleiflex model 35
- càmera fotogràfica Rolleiflex model Old Standard.

Quant als dipòsits, cal destacar la motocicleta Vespa. Igualment en el capítol d'adquisicions, cal considerar que s'han rebut diferents col·leccions de llibres històrics i material gràfic que es relacionen en el registre del Centre de Documentació.

Préstecs d'objectes

El Museu ha deixat en préstec objectes a diferents exposicions temporals:

- “V Fira Modernista” (Ajuntament de Terrassa)
- “Sabadell Sud: la creu de Barberà, Campoamor, Espronceda i les termes” (Museu d'Història de Sabadell)
- “Einstein, 100 anys de física” (Cosmocaixa)
- “Museos para el futuro” (Museos Científicos Coruñeses)
- “Els camins de l'aigua” (Museu Agbar de les Aigües)

Consultes i assessorament

Entre les gairebé 160 consultes i assessoraments que s'han realitzat destaquen els següents:

- Museu Comarcal de la Garrotxa, sobre una antiga fàbrica tèxtil
- Consell Comarcal de l'Alt Empordà sobre la bòbila de Vilafant
- Instituto del Patrimonio Andaluz, sobre l'inventari del patrimoni industrial
- Ajuntament de Fontcoberta sobre una col·lecció de rellotges
- Consorci del Moianès, sobre el canal de sortida de L'Estany
- Ajuntament de Barcelona, sobre la fàbrica Casajoana
- Ajuntament de Sant Bartomeu del Grau sobre la fàbrica Puigneró.

Inventari del patrimoni industrial de Catalunya

En el decurs de 2007 s'han completat els inventaris del Bages, Baix Llobregat, Alt Urgell i els específics de forns de calç, fars i pous de glaç. També s'han iniciat i continuat els treballs d'Inventari a les comarques de l'Alt Penedès, Montsià, Baix Empordà i s'han començat els específics de patrimoni ferroviari, centrals hidroelèctriques i mineria. Finalment, s'ha reordenat el volum de fitxes

recollit i s'ha sistematitzat i quantificat el seu contingut, proper a les 6.000 fitxes a l'acabar l'any.

Estudis, recerca, investigació

Al llarg de l'any s'ha continuat treballant en tres grans línies. Una primera destinada a donar continuïtat a les tres grans col·leccions temàtiques, la concreció de la distribució i comercialització d'aquestes publicacions amb una distribuïdora i la coedició amb una editorial especialitzada. Durant l'any 2007 s'ha acabat la redacció del llibre *Els molins paperers de Catalunya*, s'ha encarregat el projecte de redacció dels llibres *Els pous de glaç a Catalunya* i *Les màquines de vapor a Catalunya*, a la vegada que s'ha procedit a la producció de les actes del Congrés de l'Habitatge Obrer.

Centre de Documentació

S'han assolit els punts plantejats en el Pla d'Actuació 2007 que són:

Biblioteca especialitzada:

- Aplicació i execució del mapa de processos del Centre de Documentació.
- Augment de les comandes.
- Execució del Projecte del Centre de Documentació que inclouen les biblioteques integrants dels Museus del Sistema. Endegat ja el projecte, el Centre de Documentació està consolidat.
- Ampliació temàtica de continguts en monografies, a més de completar la Carta de Col·lecció.
- Continuïtat en tots els projectes endegats: Bibliografia del Patrimoni, Catalogació de monografies, Guies de novetats, Llista de Distribució i les següents seccions:

Hemeroteca:

- Revisió, seguiment, informatització i complementar les col·leccions de les diferents subscripcions.
- Increment de les subscripcions a revistes especialitzades.
- Catalogació dels títols vius.
- Organització i consolidació dels buidats de premsa ordenats segons la indexació del nostre catàleg (LEMAC). Configuració de documents facticis catalogats específicament com a tals.

Audiovisuals:

- Planificació de l'organització dels documents per la propera gestió. Inventari dels documents audiovisuals

Material no llibre:

- Planificació de l'organització dels documents per la propera gestió. Aplicació: distribució física i indexació per a seva recuperació.

Cartoteca:

- Planificació de l'organització dels documents per a propera gestió.

Participació en el *Grup de Treball de Publicacions Periòdiques* de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat: Beg, l'objectiu del qual és fer estudis d'anàlisi de la situació de les Beg respecte a revistes i aplicar-ho a millores a la xarxa.

Productes de la biblioteca: Elaboració de documents propis de biblioteca que reflecteixen el propi treball i documents:

- Pla estratègic
- *Mapa de Processos*
- *Carta de Col·lecció*
- *Carta de serveis*
- *Bibliografia del Patrimoni Industrial*
- Guies de novetats
- Guies temàtiques
- Llista de distribució
- Dossiers especialitzats catalogats com a Reculls facticis.

Igualment cal fer esment de la presentació de la comunicació “*La xarxa de biblioteques especialitzades del Sistema del Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya*” dins de la Jornada Biblioteques i Centres de Documentació de museus: cap a una gestió integral de la informació, celebrada el mes d'octubre al Museu Marítim de Barcelona.

Arxiu d'imatges

S'ha continuat i completat la tasca de digitalització del fons d'imatges i s'ha iniciat la informatització de les mateixes en un programa consultable en xarxa. S'ha continuat el treball d'adequació i catalogació dels Fons Antics concretant-se aquest treball en l'ordenació, digitalització i catalogació del fons Clemente Oliveró, així com de la col·lecció de daguerreotips del propi Museu. Seguint com en anteriors anys, el préstec d'imatges ha augmentat considerablement, així com les consultes individualitzades als mateixos fons que han representat un total de més de 80 autoritzacions de filmacions i reproduccions. Igualment les sol·licituds d'autoritzacions de filmacions dins dels espais del Museu han augmentat considerablement, a l'igual que els reportatges d'actualització fotogràfica realitzats, entre altres, al Museu de les Mines de Bellmunt, els tallers didàctics, etc. Finalment cal esmentar les inversions en mobiliari i condicionament de l'espai de consulta i reserva de l'arxiu fotogràfic.

Sales de reserva

Durant l'any 2007, s'han realitzat diferents intervencions a les sales de reserva del Museu destinades a acabar les millores de conservació i emmagatzematge iniciades l'any anterior. Aquestes actuacions s'han concretat en els següents punts: Revisió i neteja de l'espai de nous compactes i prestatgeries, mapa d'ubicacions i informatització de les ubicacions, millores generals de seguretat i higiene. Millores generals de manteniment i conservació.

Taller de Restauració

El Taller de Restauració ha continuat treballant en tasques pròpies de neteja, restauració i conservació preventiva de diferents objectes que formen part de les col·leccions del Museu, molt especialment les relacionades amb els objectes que han d'anar a l'exposició de la col·lecció de fotografia. Entre altres, les peces d'especial interès restaurades han estat les de la col·lecció “Mentora Alsina” i de la col·lecció de fotografia, les donacions de les col·leccions Roca i d'informàtica. Atès l'important volum de peces intervingudes (més d'un centenar) hi ha hagut, també, la participació d'algunes empreses externes i la col·laboració de becaris de diferents centres universitaris. Aquest any, també, s'ha fet una major incidència en les tasques de conservació preventiva i de manteniment de les infraestructures i muntatges de les exposicions. Entre

aquestes actuacions cal fer esment de la continuació i augment de la implementació de sistemes de sensors de control climàtic i d'humitat a diferents espais del Museu mitjançant el programa Tinitag Explorer. També s'ha realitzat un important treball en la construcció, manteniment i realització de materials d'experimentació i de tallers didàctics, així com els sistemàtics treballs de desinfecció i desinsectació selectiva, recepció d'objectes, neteja bàsica, marcatge del número de registre i realització de la fotografia d'inventari.

El Sistema Territorial del mNACTEC

Destaquem les accions més rellevants de l'any:

- **Organització i gestió.** Situar i caracteritzar els museus del Sistema en relació als projectes museogràfics d'adequació dels immobles i exposició permanent pendents, així com pel que fa al seu model de funcionament i finançament. I la implantació de l'espai virtual de col·laboració BSCW, per millorar la comunicació interna dels membres del Sistema i impulsar l'operativitat de les reunions de les comissions dels set programes del Sistema.
- **Programes obligatoris.** Són els que han de seguir tots els museus del Sistema, ja que corresponen a les activitats purament museogràfiques, i en els que el mNACTEC ha tingut un paper de coordinació i d'integració per fer-los accessibles en diferents formats de divulgació:
  - Imatge i Comunicació
  - Conservació i Recerca
  - Difusió i Exposicions
  - Acció Educativa
- **Programes voluntaris.** Són tres:
  - Turisme industrial;
  - Paisatge i rutes industrials
  - Ciència, innovació i sostenibilitat

El més remarcable és la participació en el Pla de dinamització del turisme industrial, que gestionat per la XATIC (Xarxa d'ajuntaments de turisme industrial de Catalunya) ha possibilitat l'encontre dels tècnics dels museus del Sistema del mNACTEC amb els tècnics de turisme dels respectius ajuntaments, per treballar sobre recursos culturals i productes d'interès turístic. Pel que fa al programa de Ciència, innovació i sostenibilitat, l'activitat s'ha fet en base als ajuts sol·licitats i concedits per la FECYT del *Ministerio de Educación y Ciencia* i el Dursi de la Generalitat de Catalunya. Les accions concedides al mNACTEC han estat: "Percepció Social de la Ciència i Tècnica mitjançant el patrimoni industrial i cultural: estudi experimental"; "El mNACTEC com aparador del CERN"; "Un paisatge diferents mirades: itinerari científic lligat al patrimoni industrial i natural" i "Energia solar i extracció de sal: un viatge des de La terrassa del Sol fins a les salines de Gerri de la Sal".

- **Programes internacionals.** A destacar la Ruta del Ferro com a Itinerari Cultural del Consell d'Europa, transfronterera pirenaica entre el Principat d'Andorra, Catalunya, Migdia-Pirineus, l'Aquitània i el País Basc, on el mNACTEC participa a través de la seu Farga Palau de Ripoll i el Museu de les Mines de Cercs. Finalment, el mNACTEC ha participat en el programa europeu "Hot Iron" que té com a propòsit establir un enginy virtual amb

informació compartida sobre el procés tècnic i els equipaments industrials, entorn a la mineria del ferro i l'obtenció d'acer.

Activitats més importants a la resta dels museus del Sistema Territorial del mNACTEC:

- Museu Molí Paperer de Capellades. Presentació del llibre: "El paper" de la Col·lecció Biodiversitat i Tecnodiversitat i participació a la Fira del Llibre de Frankfurt, amb estand propi.
- Museu de la Pell d'Igualada i Comarcal de l'Anoia. Participació a les Jornades Europees del Patrimoni a Catalunya, amb visites comentades i itineraris de patrimoni per Igualada i matí de museus: del Museu Traginer a Cal Granotes.
- Museu del Suro de Palafrugell. 7a edició de la Festa de la Pela del Suro a Llofriu i obertura diària de la Torre medieval de Sant Sebastià. Tallers intergeneracionals del suro per a escoles i grups i tallers d'educació ambiental.
- Museu de la Colònia Vidal de Puig-reig. Ruta Cultural de l'Ametlla de Merola, La Torre de l'amo de Viladomiu Nou i itinerari del Riu a Viladomiu Vell.
- Museu de l'Estampació de Premià de Mar. Exposició permanent "La química del color, cuina de colors". Presentació del llibre: "L'Estampació tèxtil a Catalunya. Ponsa: art, disseny i indústria" i demostracions d'estampació i oficis d'artesanía tèxtil.
- Museu de la Tècnica de Manresa. Inauguració de l'exposició permanent "La cinteria".
- Museu de les Mines de Cercs. Visita guiada a la Colònia Sant Corneli: els fets de Fígols de 1932, la revolució anarquista de Sant Corneli. Visita guiada a les mines a cel obert de Fumanya. Activitats per la Festa de Santa Bàrbara.
- Ecomuseu-Farinera de Castelló d'Empúries. Concurs de contes. 10a Fira del pa, la farina i el blat. Demostració de pa en viu i xerrada: "L'evolució de la indústria de la farina a Girona, el cas de la Farinera de Castelló d'Empúries"
- Col·lecció d'Automòbils Salvador Claret. S'han realitzat les activitats: Jo restauro, tu restaures... ; XXIX Llotja de l'Automòbil i de la Moto Antiga a Sils i VI Mostra i engegada d'enginyers mecànics.
- Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú. S'ha realitzat l'exposició "75 Anys pujant junts!" i les activitats CinemaTREN; el tren i l'art amb visites nocturnes combinades: Museu del Ferrocarril i Museu Víctor Balaguer. Fira Motoclàssic.
- Museu del Ciment Asland de Castellar de n'Hug. S'ha realitzat l'exposició: "9 Rutes Modernistes a prop de Barcelona" i visites guiades.
- Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat. S'han fet dues exposicions: "Rentadors, espais de dones. Mostra fotogràfica" i "De cara als fogons". I visites guiades per l'interior de la Mina Eugènia i les restes del conjunt miner.
- Museu Industrial del Ter. S'han realitzat les activitats: MIT petit: Contes de paper i contes naturals; el cicle de conferències per l'any Rusiñol: "Santiago Rusiñol des del carro", la Fira artesanàlia i el curs d'audicions Musicals.

- Farga Palau de Ripoll. S'han fet les activitats "Fargaires per un dia. De la bassa al mall", amb recorregut guiat per les instal·lacions de la Farga.